Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ИЮЛЬ 23 Воскресенье 1939 он № 168 (2808) Сэн 10 мүнгэ

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй ОРГАН.

SOVEED YXIBYYDIIJI BOLЬŞEVIIG XYMYYƵYYLELGE

eenin—Staalinai paarti ba so- d praviitelьstvo bolbol ma- xyygedei enxe elyyr, fi- eske xygƶelge ba kommu- xymyyƶelge tuxainь ese- susaraşagvi xaluun anxaral gana. Byxli gyren, manai il oobşçestvo bolbol soveed e grazdaniin byxenei bii bol- momeei theenь xoişo, te- ei ami beje b. x myyƶelge ainь anxarana. Oron xadaa ygedei tulada Jyyşji xairal- yi: tedenerte erxim dvoree- d ba paarknuud ygtene, te- erte xeden miangaad şine- d hurguulinuud barigdana, amsag bibliioteekenyyd, ki- o, teaatrnuud, xyygedei saa- ud, sportiivno ploşçaadka- ud, xyygedei tymer zamuud guulagdana. Kapitaliis bo- işolgiin zutar habarnuudiiji eegyi şine xy- dei, erxe syleetei, xysetei, istyyrne xynyydei yje xa- a Staalinska anxaralai gai- mşag tujaanuud doronь ur- Manai xyyged xadaa socia- zmiin byxii tuilaltanuudai eednigyyd myn. Edener bol esege ba axanaraigaa roiiçeska temeselei olon ƶilei nyydiijinь abxa ba mynөө nai xarahaar baitar urgan gaa kommunlis oobşçestvo- oroxo baina. Zorilgo jyyb bel, znaaniinuudiiji sugluul- daнь xyygedte tuhalaxa, mmunizmiin aguujixe zdaa- in barilgiiji dyyrgeze şada- ar zorimgoi, ynen sexe ba goroodno xynyydiiji te-e- xymyyƶyylxe.

„Xerbee manai urgaza jabaa e tuxai xelexe boloo haa,— eedyydei Onso XVII ezd deere nyx. Ƶdaanov xe- e hen,—ene xadaa tereen tu- i stilxeer xelexiiji xysemeer, ee teeme myn. nai yxibyyd bolbol jamar e, zorimgoi niydenyydeer lxeiji xaranab! Tedenerte, jireedyi sagta gdenxei xargii daişalan ab- z. Manai xyyged jixe bolxo- o, jamar gaixamşag xynyyd xo geeşeb! Tedener xadaa a yjiingee jabuulza baigaa delmeriiji ynen sexeer dyyr- xe geze bidener naidanab- a".

Xed.n millioon Soveed xyy- d bolbol pioneerske organi- acanuudai zergenyydte nege- nxei. Tedener xadaa uujixe Leeninei zaxiaanuu- iji xododoo daxaxabdi, xyse ami bejee xairalangyi, kom- unizmiin xeregei tylөө teme- xeer belen baixabdi geze aatvajaa ygene. SSSR-te 13 lioon pioneernyyd toolog- no. Edener xadaa huralsal- erxim ƶişeenyydiiji xaruul- d, naukanuudai yndehe urinuudiiji şudalanad, vo- enne xeregiiji yzened, myy- kede, ƶivopiisьte ba busad yysstvonyydte şadabarinuu- iji өөhedtөө xygƶylned.

Soveed patriotiizmiin dyyx olbol manai pioneernyydeer yrgegdedeg praktiiçeska xe- en miangaad baga jixe xere- ydtenь xaragdana. Tatiişçevo oogoi (Saraatovska ooblastь) unda hurguuliin pioneernyyd bolbol „Pobediitelь" kolxoozoi laza lai feermenyydenь zalu iiji xaruuhalalgada gaixamşag eevstvo organizovaalaa. Taban lei torşo soo, yxibyyd xadaa 0 morid ba 37 ynieediiji ur- ulaa. Pioneernyyd bolbol yyre Sergeejevaagai xaruuhal- an erxim moriiji, yngeregşe ilde, Ulaan Aarmida ygөө. My- ee, Şyyre xadaa balıa le Ulaan armida ygexөөr xaraalagdahan Udaarnig" moriiji şeevstvovel- e. Ene metiin olon ƶişeeny- iiji nereleze bolxo baina. Ede eenyyd xadaa tyrel Ulaan armi tuxalgaa manai edir za- luu yjiin anxaraliijinь, Ulaan armidaa xizaarlaşagyigөөr aglalgiijinь todorxoigoor xa- akteriizovaalna.

Hajaxan, soveed baatar—pod- voodnig, Soveed Sojuuzai ge- roi nyxer Byrmiistov bolbol ariiupoliin pioneernyydei ryyppehee bişeg abaa, yxibyyd xadaa socialiizmiin oronoigoo an xilenyydiiji xamagalgada xalşan geed beledxeze baihanaa, ereen soogoo xөөrened. Olon- i pioneernyyd bolbol signaal- nuudai xuriaangii suglulbarinuudiiji jixe honirxoltoigoor yzened, bojevoi koraablьnuudai klaassnuud ba baiguulamƶatainь tanilsanad.

Ijyyliin 18-da, Moskvaada, Byxesojuuzna fizkylьtyyrne paraadta baihan xyn xadaa soveed xyygedei amƶaltanuudtanь jixete bajarlaa. Moskvaagai edir zaluu fizkylьtyyrnigyydei koloonno bolbol egeel gaixamşag zreelişçe baigaa. Ede enxe elyyr edir zaluuşuudiiji xarahan xyn bolbol edenerei jixe bolxodonь, edenerhee jamar gaixamşag talaantta, geroiiçeska xynyydei urgan garxiijinь todorxoigoor medene. Ulaan ploosçadь deere, Kreemliin xananuudai oironь, soveed xyyged bolbol zol zargaltai ba bajartai azabaidaliiji tedenerte xen ygөөb, tereende,—edir zaluu fizkylьtyyrnigyydei vestypaaliijinь esegiin anxaraltaigaar xaraza baihan nyxer Staalinda, xaluun mederelei ygenyydtelgeer xandanad.

Ene ƶilde, pioneerske laagerьnuudai toonь nileed jixe boloo. Gansa le profsojuuzuud bolbol 250 miangahaa deeşe tyxerigiiji pioneerske laagerьnuud, xyygedei amaraltiin baişanguud ba sanatoorinuudta, assignovaalaa. Ene zun, oronoi pioneerske laagerьnuudta, 2 millioon gurban zuun miangan xyrter xyyged, tere toodonь—kolxoozniguudai olon xyyged baina.

Piooneerske laagerь bolbol aguu jixe xymyyƶyylgiin roolьtoi baina. Soveed xyygedei intereesyydenь jixe yrgen ba eldebjanziin baina: tedener xadaa delxei deere bolzo baigaa byxii jyyme tuxai medexiiji xysened; urdanь xunyyd bolbol gazar deere xaişangeed azahuuhan tuxainşji, Xoito poolius tuxaişji, ulasxoorondiin azabaidaldaxi hyylşiin sobiitinuud tuxaişji. Yxibyydei olontooto asuudalnuudta xariuusaxiin tula, tedenerei dunda xymyyƶyylgiin xydelmeriiji haizaruulxii tula, tedenerei kommuniis xymyyƶelgiiji johotoigoor organizovaalxiin tula, pioneerske otriaaduudai hainaar beledxegdehen voƶaatanuudai kaadrnuud xeregtei. Pioneerske otriaad, xyygediiji kommuniis xymyyƶyylgiin centraalьna figyyre myn geze xelexede bolno. Zygeer, voƶaatanuudai kaadrnuudiiji beledxelgiin xereg hain bişe baina. Ƶişeenь, Kyyrske ooblastьdo, oloxon pioneerske laagerьnuudta staarşa voƶaatanuudai ba naçaalьniigyydeer, yşөө nahaa xysөөgyi xynyyd baina. Tedenerei beledxelge ba oopedtonь naidaza bolxo aal, xyygedei xymyyƶyylgiiji tedenerte daalgaza bolxo aal. Voƶaatanuudai hula beledxelgenь jamar jyymende xyrgeneb gebel, tedener bolbol olonxidool, pioneernyydei elementaarna asuudalnuudtanь xariuusaza şadadagyi.

Soveed xyygedei xymyyƶelge tuxainь anxaral xadaa byxii soveed oobşçeestvennostiin, egeel tyryyşeer, inteligeenciin xeregenь myn. Yngeregşe ƶilde, pioneerske laagerьnuudai sag yrgelƶe jabaza, yxibyydte spektaaklьnuud ba konceertnyydiiji tabiza baixa gehen uriaaltaigaar, iskyysstviin byxii xydelmerilegşedte xandanan, iskyysstviin deejatelьnyydei gryyppiin yysxelgiijinь aii bolxoor urmaşuulxa xeregtei.

Goorodto ylehen xyygedei zunainь amaraltiiji organizovaalxa tuxai asuudal tusagaar baina. Honin ekskyyrsnyydiiji, sportiivno sorevnovaaniinuudiiji jabuulxa, oloonnoo kryzoogudai xydelmeriiji yrgenөөr delgeryylxe xeregtei.

Zunai sezoon tyleg dundaa jabana. Byxii organizaacanuuda, egeel tyryyşeer komsomoolьsko ba profsojuuzna organizaacanuudai zorilgonь jyyb gebel, xyygediiji xatuuda xymyyƶyylgiin xydelmeriiji byxii xemƶeegeerenь haizaruulxa, laagerьta baixa zuuraa өөriingөө krygozoorliiji yrgedxexiijinь manai xyygedte tuhalaxa.

(„Praavdiin" tyryy bişeghee).

Ybehe xuriaalgiin tyryy xynyydei oopediiji zveno, brigaada byxende delgeryylje!

XYSEJӨӨ ZYBӨӨR XEREGLEXE

Xori (telefoonoor abtaba). Ijyyliin 15-da ybehe xuriaalgiin plaan aimag dotor 9,9% dyyrgegdehen gexe gy, aii 8440 gektaar sabşalangai gazar sabşagdahan baina. Aimagai olonxi kolxoozuudta kolxoozniguud xadaa ybehe xuriaalgiin xydelmeride xysedөөr mobiilizovaalagdaagyi ba xuriaalgiin prostoi maşiinanuud ton xangaltagyigөөr xereglegdene. Kaganoovicliin neremƶete kolxoozoi 4 kosiilkanuudanь, 1 moriin tarmuuranь xydelmerilnegyi; 118 kolxoozniguud ybehe xuriaalga deere xydelmerilxe aad, oroidoo 91 xyn xydelmerilne. Myn, Anaagai somonoi, Ƶdanovai neremƶete kolxooz eneenhee deere bişe baidaltai.

Aimagai gazartariaalangai ba xytelberilxii organizaacanuud bolbol ybehe xuriaalgiiji bogonixon bolzorto ynder şanartaigaar dyyrgexiin tulada byxii xysejөө xuriaalgada xysed mobiilizovaalxa, prostoi maşiinanuudiiji otliiçnoor, xysedөөr xereglelgiiji xangaxa— ton şuxala zoriigotoi.

BUXAAJEV.

Ybehe xuriaalga organizoovanno bişeer jabuulagdana

Ene ƶilei ynder urgasatai sabşalan xadaa eneeniiji organizoovannor ba tyrgen teemptelgeer xuriaaza abaxiiji erine.

Tiin geter, Jaruuniin aimagai zarim kolxoozuudai xytelberiledşed bolbol ene ƶilei ybehe xuriaalgiin xydelmerinyydiiji samotioogto tabiaad huuna. Aimagai kolxoozuud bolbol ybehe xuriaalgaa, jixe geegdeƶe ba muu beledxelteigeer exilhen baina. Xuriaalgiin maassova xydelmerinyyd ijyyliin 7-9 ydernyydte exilhen baibaşji, mynөө xuriaalgiinь plaan aimag dotoroo oroidoo 7 proceent dyyrgegdeed baina. Zarim kolxoozuud xadaa ybehe xuriaalgada xaişa xeregeer beledxehentiinь eliryylegdeze baina. Xeden olon kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ybehe xuriaalgada otliiçno beledxelgiiji xangaxa johotoi aad, ene xydelmeriiji samotioogoor jabuulaa.

Pogroomninsko selьsoveedei, Kiirovei neremƶete kolxooz ene ƶilde 2295 gektaar sabşaxa johotoi aad, ijyyliin 18-da arai geze 132 gektaariinь sabşaad baina. Olonxi maşiinistnuudanь ydereigөө noormiiji dyyrgenegyi. Kolxoozniguudai dunda polit-maassova xydelmeri, socialiis sorevnovaani organizovaalagdaagyi baina. Kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe nyxer Beloyysov gegşe hainaar xydelmerilze baihan staxaanovcuudai—kolxoozniguudai zergiiji yrgedxexiin tula xemƶeenyydiiji abanagyi. Gerel-ezed—40 exenernyyd xydelmeride xabaadanagyi. Ene kolxoozdo, Stepaanov S. gexe metiin xydelmeride gardaggyi looderьnuud olon. Edeende jamarşji xemƶee abtanagyi.

Yxerei somsoveedei, Kaganoovicliin neremƶete kolxooz (tyryylegşenь Moşaanov) bolbol xydelmerijөө boloşogyi muugaar organizovaalna. Maşiinistnuudanь ydertөө 1,5-2 gektaarhaa deeşe sabşanagyi. Maşiniist Şçerbakoov gegşe 10 yderei torşo soo mill 10 gektaar sabşaa. Iime muu xydelmeri jyyn deerehee boloob gexede, negedexieer, kolxoozoi xytelberilegşedei zyghөө bolьşevig xytelberi ygei ba organizoovannostьgyi, azalai disciplinin hula, xydelmeridөө 9-10 sagta garaad, 5-6 sagta busadag baina.

Gadna, xydelmeriiin şanaranь ton muu. Zarim kolxoozniguud jixiji sabşaxiin tylөө orolsood, hain şanarai tylөө temesenegyi. Kolxooznig S. D. Bazarai bolbol xuriaalgiiji sabotiirovalna: „noormojoo dyyrgexiin tula temesehenei xereg baixagyi"—gehen ygenyydiiji kolxoozniguudai dunda taraana. Myn, kolxooznig Ƶ. Balzaniniin gegşe maşiinilingaa moriinoi niurga gemteeze, xydelmerihөөnь gebşenee „amarxabdi"—geze jabadag baina. Baha, kolxooznig Erdeni Bazarai xadaa maşinajaa zoriuuta handaaza, xydelmerilxiinь boliuulaad baina.

Kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe xadaa ene mete faaktnuudiiji xedii hain medeze baibaş, jamarşji xemƶee abanagyi.

Myn, Koondiin somonoi kolxoozuud bolbol ybehe xuriaalgiin talaar pozoornoor geegdeƶe baina. Leeninei neremƶete kolxoozoi tyryylegşe Batamynkyjev xadaa ybehe xuriaalgiin kampaaniiji oroidoo xytelberilnegyi, xarin hanaa amarxanaar huuna.

Tereenhee gadna, ybehe xuriaalgiin xydelmeriiin yçood aixabtar busaidanxai. Kolxoozniguudai yder byxende xehen xydelmerinyydte narin niagta yçood jabuulagdanagyi. Azalta yderei noorno xadaa gektaaraar bişe, xarin xedii ceentner ybehe xuriaaza abahanainь zergeer togtoogdohon baina. Ene praaktika bolbol BMASSR-ei Narkomzeemei agrozaabarlaar buruuşaagdahan ba azaliiji, yçoodiiji zybөөr organizovaalgada jixeer haad uşaruuldag baina.

Ene metiin faaktnuud gansaş ene kolxoozdo bişe, xarin busad olon kolxoozuudta yzegdene. Aimagai gazartariaalangai tahag xadaa kolxoozuudta azaliiji zybөөr organizovaalalgiiji xangaxiin tula konkreetne xemƶeenyydiiji abxa ujalgatai.

B. Ceƶipov.

Maiska pleenymei togtool jamaraar dyyrgegdeneb

Muxar-Şiber. (Manai speckoorrhoo, telefoonoor abtaba)

Ene ƶilde Muxar-Şiberei aimagai kolxoozuud bolbol 45 miangan gektaar sabşalangai gazarhaa 69620 toonn ybehe abxa plaantai aad, ijyyliin 20-do aimag dotoroo 8911 gektaar sabşaza, plaanaa 19,8 proceent dyyrgee. Myn, 5776 toonn ybehe hyrileƶe, vaalova sbooroigoo plaaniiji oroidoo le 8 proceent dyyrgeed baina.

Aimagai byxii kolxoozuud xadaa ybehe xuriaalgiiji, yiledberiilingөө plaanuudai johoor, xydelmeriiin 12-16 ydernyydte dyyrgexe johotoi jym. Teed, aimag dotoronь ybehenei maassova xuriaalga exilhee 13 xonood baina. Ene geegdelei gol şaltagaanuudanь jyyb gexede, aimagai organizaacanuud (BKP(b)-ein aikoomoi sekretaarь nyx. Piisarev, aimgyisedkoom—Budazabei ba RAIZO—Romaanov) bolbol ybehe xuriaalgiiji xeregseegeegyi ba tyrgөөr dyyrgelgede şuxala xemƶeenyydiiji abaagyi baina. Xarin, BKP(b)-ein aikoom bolbol xuriaalgiin exilhenhee xoişo xaxad hara bolood baixadanь, ysegelder, niutaguudta ypolnomoçeonnuudiiji elьgeexe geze şiidehen baina. Myn, aikoom, aimgyisedkoom xadaa niutaguudta gargahan xynyydelgee xydelmeriiji kontroliirovaldaggyi ba edenь kolxoozuudta azalai disciplinilji haizaruulxiin tula jamarşji xemƶeenyydiiji abadaggyi, kolxoozniguudai dunda agitacioonno-maassova xydelmeriiji delgeryylgii organizovaaldaggyi baina.

Baha, aimagainь MTS-yyd bolbol paar xaxalalga, tariaa xuriaalgada beledxeliiji jabuulxahaa bişe, ybehe xuriaalgiin talaar jyyşji xenegyi (paar xaxalalga, urgasa xuriaalgada beledxelenşji myn le geegdeltei). Ƶişeelxede, Gaşain MTS-iin ybehe sabşalgiinь nege traaktor xadaa Suulga niutagta xydelmerigyi xebtene. Eneeniiji ybehenei xuriaalgada xereglexiin tula xemƶeenyyd abtanagyi.

Gadna, aimagai organizaacanuud ba kolxoozuudai xytelberilegşed ybehenei xojordoxi sabşalgiiji xeregseenegyi. „Ybehen hain, negedexi sabşalgaaraa le mainuudaa tezeeleer xangaxabdi" gehen ton buruu tendeence delgerenxei.

Ede faaktnuud xadaa BKP(b)-einCK-geiMaiska pleenymei togtoolnuudiiji xereg deerenь bejelyylxiin tylөө Muxar-Şiberei aimagai organizaacanuudai bolьşevig johoor orolsoogyi baihiijinь xaruulna.

D. RINÇINOO.

Oopeduudiiji olonoi dostojaani bolgoxo

Zagarai (telefoonoor abtaba). Zagarain aimagai kolxoozniguud bolbol hyylei yjede niled bytөөsetelgөөr, hainaar xydelmerilze baina. Ijyyliin 20-do, Noovo-Briaanskiin selьsoveedei, Teelьmanei neremƶete kolxooz bolbol 800 gektaariiji sabşaza, plaanaa 60% dyyrgebe. XVIII-daxi partsjeezdiin neremƶete kolxooz 864 gektaar gazariiji sabşaxa plaantai aad, tereneigee 464 gektaariiji sabşaba. Kiirovei, Voroşiilovoi, Staalinai neremƶete kolxoozuud plaanaa myn le 50-aad proceent dyyrgeed baina.

Gexetei xamta, azalai disciplinin ba politiiçeske-maassova xydelmerinyydei ton xangaltagyigөөr tabigdahan deerehee, Leeninei, Mooloto oi neremƶete, „Kraasna oopeтnig", „SSSR-ei Oboroono" kolxoozuudta ybehe xuriaalga muugaar, organizoovanno bişeer jabuulagdaza baina geze selьsooznoor temdeglexe xeregtei. Ede kolxoozuud, ybehe xuriaalgingaa plaaniiji 20-25% deeşe bişe dyrgee. Ende ydereinь noormonuud dyyrgegdenegyi.

Aimagai kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ybehe xuriaalgiin oiriin ydernyydte dyyrgexiin tula kolxoozno maassiiji byxiidenь mobilizovaalxa, staxaanovcuud—tyryy xynyydei xydelmeriiin erxim meetod ba oopeduudiiji byxii xemƶeegeerenь yrgenөөr delgeryylxe ba tebenei zergiiji byri yrgedxe johotoi.

FOMIIN.

XURIAALGIIN TYRYYŞYYD

Biçyyrei aimag i, Zaganai somonoi, Kaarl Maarksai neremƶete kolxoozoi ybehe xuriaalgiin brigaada bolbol ybehiiji ton tyrgeer, hain şanartaigaar xuriaaza baina. Ene brigaadiin xazuurşad nyxed: Dulmazab Dorƶiin, Darima Danzanai gegşed 0,60 gektaar gazariiji sabşaxa noormotoi aad, yder byri 0,90 gektaar xyrter sabşana.

Hajaxan, kolxoozoinь pravleeni 5 xonog soo, ybehe xuriaalgiin xydelmerinyydei itoogiiji gargaxa zuuraa, ene brigaadiiji (brigaadiiranь nyxer D. Dorƶiin) tyryy brigaadada toolozo, kolxoozoigoo damƶuulgiin ulaan tugiiji bariuulba. Gadna, ende erxim hainaar xydelmerilhen kolxoozniguud—staxaanovcuudanь şagnagdaba.

Ene brigaadiin çleengyydei dunda gazeed, ƶurnaalnuudai unşalga jabuulagdaza baina.

M. OŞOROI.

XILIIN SAANAHAA TELEGRAAMMANUUD

Loondondo Beneeşiin jirelge

Loondon, ijyyliin 19. Myneөder, Çexo-Slovaacka respyyblikiin prezideent baihan Beneeş xadaa AXŞ-haa Loondondo jirebe. Gazeedei korrespondeentnyydtei beseede xexe zuuraa, Beneeş bolbol jirexe ƶilei exin boltor Loondondo baixiiji xaraalanab geze medyylbe.

(TASS).

Praagada, Gaaxiin busalga

Loondon, ijyyliin 19 (TASS). „Deili telegraaf end moorning poost" gazeedei medeesehenei johoor, Çexo-Slovaacka prezideent Gaaxa bolbol Gitlertei uulzalga tuilaxiin amzaltagyi helegdenyydei hyylde, Berxtesgaadenhaa Praagadaa busaba. Berxtesgaadende Gaaxiin oşoxodonь, tereniiji byxeli yderei torşo soo, uulzalga xyleexiiji baalhan ba esesei esesete uulzalgagyi arsahan baina.

Danciigdaxi poolьsko generaalьna komissaarai proteest

Pariiz, ijyyliin 19. (TASS). Gavaas aagenstviin medeesehenei johoor, Danciigdaxi poolьsko generaalьna komissaar bolbol myneөder Danciigska senaatada bişeg bariuulba, teren soogoo, danciigska veerfinyyd deere azalladag poolьsko xydelmerşediiji xydelmerihee oloor gargalgada esergyy ba zyyn Pryyssiin xiie deerexi tamoozenno kontroliin talaar Poolьşiin erxe xahalgada esergyy protestvovaalna.

Gylansyydexi polozeeni

Loondon, ijyyliin 19. (TASS). „Taiims" gazeedei medeesehenei johoor, Gylansyydexi ulasxoorondiin seettlьmeentiin mynicipaalьna soveed bolbol seettlьmeentiin policeiske organuudai deere kontroolliiji bii bolgoxo tuxai japoonscuudai erilteiiji buruuşaana.

Japoonscuudai vodoprovoodoi „ebderşehen" deerehee Amoihaa abdag uhaar Gylansyyd xangaxahaa arsahanliinь eli baina. Seettlьmeentiin uhaar xangalgiin polozeeni bolbol mynөө xyrter xubilaagyi zandaa baina.

Moskvaada bolhon fizkylьtyyrnigyydei byxesojuuzna paraad tuxai amerikaanska xeblel

Nьju-Ioork, ijyyliin 19. Byxii gazeedyyd bolbol Ulaan ploosçadь deere bolhon, fizkylьtyyrnigyydei byxesojuuzna paraad tuxai Moskvaahaa jirehen medeeseliiji tolilno. Amerikaanska gazeedyydei korrespondeentnyyd bolbol soveed sportsmeenyydei doriuun baihaniiji ba xyse şadaliijinь temdeglene.

„Nьju-Ioork taims" gazeedei korrespondeent bişene: „Fizkylьtyyrnigyydei paraad bolbol fiziçeske belen baihanai ba soveed zaluuşuudai omog doriuun baihanai demonstraaca bolbo. SSSR-ei olo-millioonno zaluu xynyyd bolbol zavoduud deere ba kolxoozuudta, fiziçeske intensiivne beledxelgiiji garana'.

Asso şieited prees aagenstviin korrespondeent bişene: „Paraad bolbol jireze jabahan daindaa soveed zaluuşuudai belen baihiiji xaruulba".

Korrespondeentnyyd bolbol өөhediingөө medeeselnyydte, paraad tuxai todoor xelene.

(TASS).

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud.
ZURAG DEERE: Yxibyydei gerte xymyyzegşe.
(TASS-iin fotoxrooniko).

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud

(Çynciinhee ba Şanxaihaa, TASS-iin korrespondeetnyydei medeesehenei johoor)

CEENTRAALЬNA XITADTA

Ijyyliin 13-da, japooncuud bolbol Dyntiinxy nuurai xoito erje deere baihan Çzynşaaniin dyte şadar xeden zuun xyntei desaantiiji şineer buulgaba. Desaant ba xitad oboroonlin xoorondo baildaan bolno.

Froontiin busa uçaastoguud deere xubilaltanuud bologyi.

Urda Xitadta

Kantoonhoo xoişoo, Xyasiaaniin raioondo baildaan yrgelzelne. Kantoon-Xyasiaaniiin şosseine xargii deere, xitad seregyyd bolbol gurban miangan xyntei japoonsko otriaadiiji butasoxihon baina. Baildaan soo japoonsko 500 garan soldaaduud aluulaa.

* * *

Ijyyliin 12-to, xitad eskadriili bolbol Kantoon-Xanьkoyyske tymer xargiin dergede baihan japoonsko poziicanuudta dobtolbo. Ene yderte, xitadai samoliooduud 30 boombonuudiiji xajaza, Tiinьxeedexi Kontoon şadar aerodroomiiji boombodobo.

Ijyyliin 1-de, Xitadai 9 samoliooduud xadaa Kantoonoi urda teexi Czianmiini ba Sinxoin dergede baihan japoonsko poziicanuudiiji boombodobo.

* * *

Oficiaalьna medeegei johoor, ijyynь hariin torşo soo japoonsko aviaaca bolbol Xenaaniiin proviincadaxi gooroduudta 18 daxin dobtolhon baina. Japoonsko samolioodudaar xajagdahan olon tooto boombonuud tehereegyi.

Xoito Xitadta

Şanьsii proviincadaxi froontiin xeden olon uçaastoguud deere şanga baildaanuud yrgelzelne. Daokau-Cinxyagai tymer xargiin baruun uçaastoghaa xoişoo dobtolhon japoonsko koloonno bolbol Lianьçeçzeeniiin seektorte barigdaba. Japooncuud bolbol ene goorodoi baildaanda 1 mianga garan xynyydee geebe.

Çzendo-Taijyaanьska tymer xargiihaa, urda zygiiji bariza jabahan japoonsko koloonno bolbol Ziaoçzoudaxi (Taioaniiin zyyn-urda tee) baildaanda, 1 miangan xynyydee geehen baina. Liaoçzoy bolbol xitaduudai garta.

Ijyyliin 7-do, Japooncuud bolbol Piniaohaa urda tee baihan Czinьjyaaniiji ezelbe.

Şanьsiiin baruun-urda, xitad seregyyd bolbol japoonsko xojor diviizinyydte şanga esergyyselgiiji yzyylee. Czlansiaaniiin raioondo, ede diviizinyyd bolbol xitad çaastьnuudtai baildaanda 2 miangan xynyydee geebe.

Xiliin saanahaa telegraammanuud

Danciigta germaanska seregyydiiji olodxolgo

Loondon, ijyyliiin 17. (TASS). „Nьjus kroniikl“ gazeedei medeesehenei johoor, Danciigta baihan germaanska 17 miangan „tyriistnyydei“ dunda germaanska regyliaarna seregyyd bii gene. „Deili telegraaf end moorning poost“ gazeedei medeeselei johoor, Danciigta germaanska 15 miangan seregyyd asaragdahan baina.

Poolьsko xiliin dergede baihan Danciigai raioondo vojeenne şine bexizyylgenyydei barilga delgerene. Strategiiçeska gazarnuudta, bexizyylegdehen betoonno pyynktnyyd bii bolgogdono, taankanuudta zoriuulagdahan tranşei ba xaaltanuud baiguulagdana.

Marookkodoxi jixe tyimernyyd

„Taims“ geze, angliiiska gazeedei medeesehenei johoor, francuuzska Marookkodoxi ugaa jixe plooşçadь xadaa tyimerte oruulagdahan baina. Tyimerei jixeer delgerelge bolbol xuurai ulariliiji ba xysete halxiiiji bii bolgono.

Kasablaankiin zyyn-urda baihan Beeni Mellaaliiin, Kasbaa, Tadliaa ba Kampmerçeendiin raioonuudta, tyimerhөө bolzo byxii tarilganuudanь gemtehen baina.

Tyryyşiin xojor raioonuudta, 50 miangan aakr tarilganuud xadaa galaar ezelegdebe, Kampmerçeendiiji toirood, 7 miilь bolxo rasstojaanida tarilgiiji ezelze, dyle badarhan baina.

Tyimerei yjede 18 xyn yxebe, 40 xyn huraggyigөөr xosorbo.

Tyimer xadaa jixeşeg garza xebe. Galhaa bolzo gansaxanşji tarilganuud xosoroo bişe, tereşelen xeden miangan tolgoi eberte tomo malnuud ba xoni jamaad xosorhon baina.

Ijyyliiin 16. (TASS).

Худөө ажахын выставкын барялгын площадканууд дээрэ

Бvхэсоюзна худөө ажахын выставкын территори дээрэ hvvлшын барилгын хvдэлмэринvvд ябажа байна. Выставкын томохон павильон—„Зерно“ баригдажа дvvрээ. Тэрэнь 6 залтай. Стендһvvдтэнь—хvнэй бэеын тухай шэниицын ба ороoһоной бухалнууд, тvрvv колхозуудай ба совхозуудай экспонадууд. Һайхан диаграммануул, паннонууд, электрофицированно картнууд натуральна экспонадуудтайгаа, манай ороной ороoһо vйлэдбэрилэлгэдэхи угаа ехэ амжалтануудые демонстрировална.

Колхозуудай площадиин центртэ хvсэтэ фонтанай монтаж дvvрэжэ байна. Тэрэ болбол олон янзын сэсэгvvдээр хvреэлэгдэнхэй.

Мvн главна павильоной 50 метр башниин барилгань дvvрэжэ байна. Башня дээрэнь „Тракторист ба колхозница“ гэжэ угаа ехэ скульптур байгуулагдаа.

Багшанарай аттестаци дvvрэбэ

Багшанарай аттестаци эхилһээр гурбан жэл vнгэрһэн байна. РСФСР-эй һургуулинуудай 609 мянган багшанарһаа июлиин 1 хvртэр 603 мянган багшанарань аттестаци гараа. 306 мянган һургагшанарта багшанарай персональна нэрэ олгогдоһон байна.

247 мянган багшанар хадаа багшанарай һуралсалай курс гараха уялгатайгаар, зааха боложо гараа. 22 мянган хvн һургуулиин хvдэлмэриһөө сvлөөлэгдэһэн байна.

ССР Союзай орденуудые ба медальнуудые барюулалга

Июлиин 15-ай vдэр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тvрvvлэгшэ нvхэр Калинин болбол хvдөө һургуулинууддахи багашуудые һургуулиин һуралсалай ба советскэ хvмvvжvvлгын хэрэгтэ эрхим һайн амжалтануудые туйлаһанай, һуралсалай хvдэлмэриие отличноор табиһанай, деревнидэхи общественнэ ажабайдалда активнаар хабаадаһанай тvлөө шагнагдаһан, хvдөө һургуулинуудай багшанарта орденуудые ба медальнуудые барюулаба.

Алтайска, Красноярска ба Приморско хизаарнуудай, Бурят-Монголой ба Коми АССР-эй, Свердловско, Новосибирскэ ба Кировскэ областинуудай хvдөө һургуулинуудай эрэгтэй ба эмэгтэй багшанар орденуудые ба медальнуудые абаба.

Шагнагдагшадай зvгһөө, ордентод—Антоненко, Горбачева, Долгих, Тимушева ба Барбасевич гэгшэд выступаалһан байна.

Мvн, ажахын хvдэлмэрилэгшэд орденуудые абаба.

Хилын саана

● Данцигта һvvлэй vедэ данцигска полициин 60 чиновнигууд арестовалагдаба.

● Таун городто (филлипинскэ) 50 мянган хvнэй хабаадалгатайгаар, хvдөө ажахын хvдэлмэришэдэй суглаан болобо. Суглаан, дээрэ „таряашадай национальна комитет“ һунгагдаба. Тус комитедэй секретарьта филлипинскэ элитэ коммунист Хуан фелео һунгагдаа.

● Заработна хvлэһэнэй багаһаа дулдыдаһан, Льежа райондохи бельгийскэ горнягуудай забастовкын тухай бельгийскэ хэблэл мэдээсэнэ.

● Һаяхан Мемеледэ фашистнуудай бандануудаар, немец Воль хадаа өөрынгөө 12 наһатай хvбvvнтэеэ хамта шулуугаар алагдаһан байна. Алаһанайнь шалтагаан хадаа Воль болбол фашистскэ партида ороо хоо арсаһан байгаа.

Социалистическэ соревнованиин результадта

Бурпотребкооперации болбол Иркутскэ ба Читинскэ облпотребкооперацинуудые, Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованида уряалһан байна.

Гайхамшагта соревнованиин результадта, 16 райпотребсоюзуудһаа, 13-нь товарооборододойнгоо планиие дvvргэһэн ба vлvvлэн дvvргэһэн байна. Тvрvv һуури эзэлэһэн райпотребсоюзууд гэбэл, Баргажанай РПС (тvрvvлэгшэнь Шелковников) товарооборододойнгоо планиие 119 проц. дvvргэә. Хориин РПС (тvрvvлэгшэнь Мvvнкин) планаа 115 проц., Кяхтын РПС (тvрvvлэгшэнь Кривогорницин) товарооборододойнгоо планиие 112 проц. дvvргэһэн байнад. Гэбэш һаа, зарим райпотребсоюзууд позорноор гээгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Закаминай РПС (тvрvvлэгшэнь Фролов) товарооборододойнгоо планиие 82 проц., Хойто-Байгалай РПС (тvрvvлэгшэнь Решетников) планаа 88 проц. арай гэжэ дvvргэбэд.

Соц. соревнованиин результадта, тvрvv стахановцууд ба ударнигууд олошороо. Кяхтын районой Субакто - Харьястын сельпогой продавец Б. Шагжеев болбол нэгэдэгээр кварталайнгаа товарооборододой планиие 120,6 проц. дvvргэә. Мvн тэрэшэлэн, Усть-Кяхтын сельпогой тvрvvлэгшэ Красиков хадаа планаа 105 проц. дvvргэә. Гадна, энэ сельподо дебиторой vрн ба vрилтэнvvд vгы байна.

Республика соогоо бvхы бэлэдхэлгэнvvдэй планууд дvvргэгдэһэн ба vлvvлэн дvvргэгдэвэн байна гэбэл, гvрэндэ малнуудые худалдан абалгын планиие—100,2 проц. эбэртэ малнуудай араһа бэлэдхэлгын планиие 141,9 проц, бусад малнуудай араһа бэлэдхэлгын планиие—139,4 проц. ба ноoһоной уялгата тушаалгануудые—12... проц. дvvргэгдээ.

Гvрэнэй бэлэдхэлнvvдэй соревнованида Сэлэнгын РПС (тvрvvлэгшэнь Будае... тvрvv һуури эзэлэһэн ба... на. Кяхтын ба Та... багатайн РПС-ууд энэ пла... нуудые саг соонь дvvргэбэ... Гэхэтэй хамта, манай респу... ликын зарим райпотребсою... зууд, Пригородно районо... РПС (тvрvvлэгшэнь Загузи... ба Мухоршибэрэй РПС (т... рvvлэгшэнь Яньков) энэ х... дэлмэридэ позорноор гээг... дэнэ.

Бэлэдхэлнvvдэй худэлмэрии... талаар, зарим стахановцуу... ба ударнигууд эрхим образ... цvvдые харуулаа. Сэлэнгы... аймагай, Оронгын сельпог... тvрvvлэгшын орологшо нvх... Б. Амактуев хадаа потребко... перациин отчетно-выбор... кампаниин vедэ энэ хvдэл... ридэ томилогдоһон юм. Да... гаһан хvдэлмэриие саг соо... ба эрхим показательтайга... дvvргэбэ, малнуудые худалд... абалгын планиие 100 про... эбэртэ малнуудай араһые б... лэдхэлгын планиие 230 про... гахайн араһа бэлэдхэлгын пл... нийе—320 проц., ангуудай ар... һа бэлэдхэлгын планиие—1... проц. дvvргэһэн байна.

Хоёрдохи хахаджэлэйнг... планиие мvнөөнэйхиһөө доо... бэшэ дvvргэхэ ба Иркутс... Читинскэ облпотребкоопер... цинуудтай соревнованида т... рvv һуури эзэлхын тvлөө ... бvхы илалтануудаа, бэхиж... лэхэ ёһотой.

Мvнөө, кооперациин хvд... мэрилэгшэдэй гол зорилго... хадаа—vбэһэ хуряалгын ка... панида, хvдэлмэришэдые ... хы хэрэгсэлтэ зvйлнvv... хангаха.

С. Коновалов

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Колхозууд ба колхоознигууд!

1. Сабшалангай газарһаа һайн ургасые туйлахаһаа гадна, vбэһөө һайн шанартайгаар хуряаха ба гутахагvйгээр хадагалха шухала.

2. Ногоое хагдаруулангvй, ехэнхи ногооной массова сэсэглэһэн vедэ сабшагты, ушарань, ногоон хагдархадаа, шэмэтэ зvйлнvvдынь бага болохо ба клетчаткань (ногооной буйлардаггvй хуби) ехэ болохо байна.

3. Сабшалга, тармалга ба бухаллалгын хоорондо 2-3 хоногһоо дээшэ забһар гаргажа болохогvй, сабшагдаһан vбэһые, хатамсааранъ тармаха ба бухаллаха ёһотой. Бухаллалга ба һvрилэлгын хоорондохи забһарые 5-6 хоногһоо дээшэ болгохо ёһогvй. Бухаллагдаһаар 5-6 хоноод байһан vбэһэн һvрилэгдэхэ ёһотой. Бухалай vбэһые 1,5-2 центнерһээ бага бэшээр сомогты.

4. Убэһые, намагтай ба уһа гарадаг газарта һvрилжэ болохогvй, энээнһээ боложо, vбэһэн 15-20 процент хvртэр гутадаг—буритадаг байна. Vбэһөө гансал vндэр, хуурай газарта һvрилэгты.

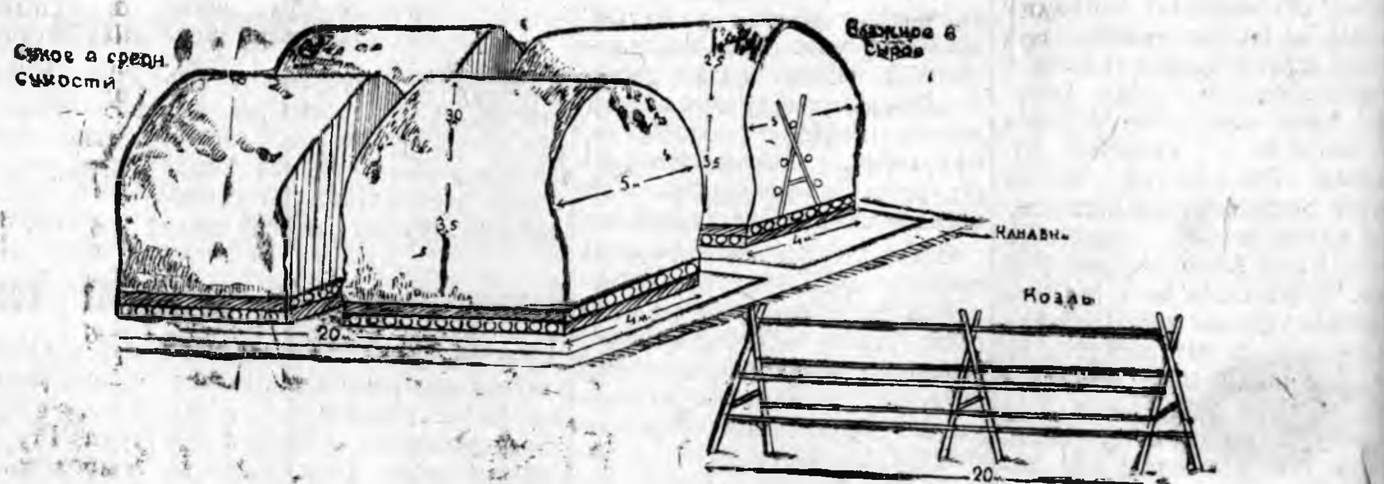
5. Vбэһэ һvрилэхэдөө дооронь vбилтэ хэгты, хуурай газарта—20-30 сантиметр, набтар газарта—50 сантиметр хvртэр vбилтэ хэхэ, энээгээрээ, vбэһэнэйнгөө һуурин доодо хажууе гуталгаһаа ба уһанай гаралгаһаа хамагаалха байнат. Vбилтын тула монсогор модо, һургааг, бургааһа, хуушан һолоомо ба бэшэдые хэрэглэжэ болохо.

6. һvриин стандартна хэмжvvрые сахигты, энээгээр, vбэһэнэйнгөө точно учет багсааха ба vбэһэнэй шанарынь vлээхэ аргабайдал олохо. Һvриингөө хэмжvvрые иимээр байгуулагты: утань 20 метр, газарараа vргениинь 4 метр, газарһаа дээшэ 3,5 метр газарта vргэниинь—5 метр ба оройнь нюруу хvртэр vндэрынь 6,5 метр Шиигтэй vбэһые хvндылөөд һvрилэгты.

7. Убэһөө һvрилһэнэйнгөө һvvлээр 10-15 хоног vнгэрһэн хойно, няктаржа һуугаад байхадань, һvриеө ба оройеынь заһаха, нvхэ һvбэ, хонхорхой гаргажа болохогvй. Энээгээрээ бороогой, саһанай уһанай нэбтэрэлгэһээ vбэһэө аршалхат.

8 Бороогой ба саһанай уһанай урдахын тулада һvриеө тойруулаад, 50 сантиметр vргэнтэй, 40 сантиметр гvнтэй канав малтажа, саһанай ба бороогой уһые урадхуулаха.

9. Vбэһөө һvрилэхэдөө элдэб янзын vбэһэнэи группые (добын, набтар газарай, намагай, ойн) холихогvй, илангаяа намагай ба ойн vбэһэ. Энээнһээ боложо, vбэһэнэй шанар муудадаг байна.

10. һvрилэжэ байһан vбэһөө һvниин сагта хvсэд дууһангvй бv орхигты, һvриинтнай зосоонь уһан тогтохо... һvрилэлгөө заагvй нэгэ vдэр дvvргэхэ хэрэгтэй. Иимэһээ, һvрилэгшэдэй ба vбэһэ шэрэгшэдэй бригадые укомплектовалха хэрэгтэй. Хэрбээ һvриһөө vбэһэ шэрэхэдээ нэгэ vдэр соо дvvргэхэгvй байгааһаа, нэгэ vдэр шэрэжэ хvшэхэрхөөр, һvриһөө һvхөөр сабшажа абагты.

11. Сабшалангайнгаа газарые хоротой ба муу ногооһоо сэбэрлэгты, эдэ хадаа vбэһэнэй шанар муудуулдаг ба мал эдеэлvvлхэдэ ехэ муу байна. Хоротой ба муу ногооной нэрэнvvдые ба vнгэ зvһэнvvдынь районно, участково агрономуудһаа, зоотехнигvvдһээ, ветврачуудһаа медэжэ абагты.

12. Бэлэдхэлэй vбэһэ Заготсенын пунктдэ һайн шанартайгаар абаашагты.

„Бурзаготсено“

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 2-44, отв. секретаря 2-23, Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-07.

БМАССР-ай [illegible]-ай типографи.

Уполглавлит № 1105